

ARBORISTAS RENATAS

Medžių ir šaknų
priežiūra

ŽELDINIŲ ESANČIŲ BALTUPIO G. 69, VILNIUJE,
INVENTORIZAVIMAS IR ARBORISTINIS ĮVERTINIMAS

Parengė:

arboristas Arnas Švelnikas ir arboristas Renatas Turčinavičius

2022 metai

T U R I N Y S

1 Aiškinamasis raštas

1.1 Trumpa želdynų charakteristika

1.2 Vertinimo metodika

1.3 Detalesnė želdynų charakteristika

2 Sklypo planas

3 Želdynų inventorizavimo kortelė

4 Fotofiksacija

5 Išvados

6 Rekomendacijos

7 Vertinimą atlikusių specialistų kvalifikacija

1 Aiškinamasis raštas

1.1 Trumpa želdynų charakteristika

Sklypo Baltupio g. 69, Vilniuje želdynų charakteristika:

Bendra želdynų būklė:	vidutinė
Veja (pieva):	laukinės pievos žoliniai augalai (85%)
Gėlynai:	nėra
Vėjavartos ir vėjalaužos:	nėra
Želdyno inžinerinės dangos:	suplūktas gruntas (10%), asfalto dangos takai (5%)
Želdyno gamtiniai elementai:	sklypas lygus, šiek tiek žemiau yra šiaurinės pats šiaurinės pusės pakraštys.
Želdyno teritorijoje esantys valstybės ar savivaldybių saugomi objektai ir jų pavadinimai:	- gamtos paveldo (medžiai, rieduliai, reljefo formos ir kt.): nėra - kultūros paveldo (archeologiniai, memorialiniai, architektūriniai, inžineriniai ir dailės): nežinoma

1.2 Vertinimo metodika

Sklypo Baltupio g. 69, Vilniuje želdinių inventorizavimo darbai buvo atliekami 2022 metų balandžio mėnesį. Inventorizacija atliekama natūroje apžiūrint kiekvieną želdinių grupę ir (ar) atskirus želdinius, bei užpildant Želdynų ir želdinių inventorizavimo kortelę (lentelę).

Inventorizacija parengta vadovaujantis šiais dokumentais:

Želdynų ir želdinių inventorizavimo ir apskaitos taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. sausio 8 d. įsakymu Nr. D1-5;

Želdinių būklės ekspertizės tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 14 d. įsakymu Nr. D1-673;

Kriterijų, pagal kuriuos medžiai ir krūmai, augantys ne miškų ūkio žemėje, priskiriami saugotiniams, sąrašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. gruodžio 22 d. nutarimu Nr. 1101;

Vilniaus miesto savivaldybės administracijos dokumentu „Grafinis/informacinis medžių žymėjimas plane ir medžių inventorizacijos lentelės sudėtis“ skelbiamu interneto svetainėje adresu <https://vilnius.lt/lt/savivaldybe/miesto-pletra/zeldynai/>

Želdynų būklė vertinama 3 (trijų) balų sistemoje, pagal 4 (keturis) skirtingus aspektus:

I. Medžių genėjimo intensyvumo laipsnis:

1. laja negenėta arba nupjauta iki 1/3 lajos viršūnės (nepažeidžiant centrinio kamieno) ir šoninių šakų;

2. nugenėta 1/2-2/3 medžio lajos;
3. nupjauta visa laja, paliktas tik kamienas.

II. Medžių (krūmų) defoliacijos laipsnis:

1. sąlyginai sveikas ar silpnai pažeistas (defoliacija 0–25%);
2. vidutiniškai pažeistas (defoliacija 26–60%);
3. stipriai pažeistas (defoliacija >60%).

Pastaba. Be medžių defoliacijos gali vykti asimiliacijos aparato dechromacija (spyglių ar lapų natūralios spalvos pokyčiai – pageltimas, parudavimas). Ji vertinama analogiškai lajų defoliacijai.

III. Ligų intensyvumas ir kenkėjų gausumas ir pakenkimo laipsnis:

1. nepakenkti arba silpnai pakenkti kenkėjų ir ligų (lapai ar spygliai sveiki arba ligų ar kenkėjų pakenkta <1/3 jų kiekio);
2. vidutinis pakenkimas (ligų ar kenkėjų pakenkta nuo 1/3 iki 2/3 lapų ar spyglių);
3. stiprus pakenkimas (ligų ar kenkėjų pakenkta >2/3 lapų ar spyglių, arba jie visiškai nuėsti).

IV. Medžio kamieno (žievės) mechaninio pažeidimo intensyvumas:

1. sveiki ir silpnai pažeisti (žaizdų nėra arba šviežiai pažeistas (einamaisiais metais) tik nedidelis žievės plotelis (<30 cm²));
2. vidutiniškai pažeisti (yra viena ar kelios kelių metų senumo žaizdos, pažeistas 50–300 cm² žievės plotas, kuris jau gali būti užsikrėtęs medieną pūdančiais grybais);
3. stipriai pažeisti (yra viena ar kelios kelių metų senumo žaizdos, pažeistas didelis žievės plotas (>300 cm²), medžio kamienas intensyviai ardomas (arba jau išpuvusiu viduriu) medieną pūdančių grybų).

Pastaba. Eglė ir uosis yra ypač jautrūs žievės (kamieno) mechaniniams pažeidimams, todėl 1 balu vertinami tik sveiki (nepažeisti) medžiai, o esant bent vienai platesnei negu 3 cm žaizdai jie vertinami kaip stipriai pažeisti.

Jei vertinamo medžio būklę inventorizacijos metu veikia keli veiksniai, pvz., jis genėtas, užpultas kenkėjų, pažeistas ir jo kamienas, tokiu atveju į lentelę įrašomas blogiausios būklės (pažeidimo) balas pagal bet kurį iš paminėtų kriterijų.

Visais atvejais būklė vertinama vizualiai, želdinius lyginant su sąlygiškai sveikais želdiniais. Jei vertinamo medžio būklę inventorizacijos metu veikia keli veiksniai, pvz., jis genėtas, užpultas kenkėjų, pažeistas ir jo kamienas, tokiu atveju į lentelę įrašomas blogiausios būklės balas (pvz., jei genėjimo intensyvumo laipsnis yra 2 balai, defoliacija – 1 balas, o kamieno mechaninis pažeidimas – 3 balai, tai bendra medžio būklė vertinama 3 balais).

Vertinimui naudojami instrumentai: žerglės HAGLOF (slankmatis matuoti kamieno skersmeniui), aukštmatės (aukščio nustatymui) SUUNTO PM-5/360 PC, geodezinė ruletė (matuoti šaknų apsaugos zoną ir lajos projekciją pasaulio kryptį atžvilgiu).

1.3 Detalesnė želdynų charakteristika

Sklypas Baltupio g. 69, Vilniuje kuriame yra aptariami želdiniai įsikūręs Baltupių mikrorajone, Jomanto parko šiaurės vakariniame kampe. Aptariami želdiniai įrėmina prastos būklės beisbolo aikštelę ir dvi teniso aikšteles. Kadangi aikštelės tvoros vielos yra išplėštos ir išlaužytos, želdiniai nukenčia nuo chaotiško pėsčiųjų ir naminių gyvūnų vaikščiojimo, kertant kampą per aikštelių ribas, vietoje ėjimo aplink, susiformavusiu dalinai išasfaltuotu takeliu.

Sklypas su aptariamais želdiniais iš visų pusių yra supamas Jomanto parko (miško). Ir tik tolėliau šiaurinėje dalyje ribojasi su Ateities gatvės sklypais ir statiniais, o Vakarinėje su Baltupio gatvės pėsčiųjų šaligatviais ir važiuojamą dalimi. Dar kiek tolėliau yra viena svarbiausių Vilniaus miesto transporto arterijų, Geležinio Vilko gatvė.

Aptariamas sklypas yra lygus, šiek tiek žemiau yra kraštelis šiaurinės dalies, nes Jomanto parko miškas ten auga nedideliame šlaite.

Sklype yra 115 vienetų želdinių. Želdiniai yra įvairių rūšių - paprastosios pušys, paprastosios eglės, karpotieji beržai, paprastieji ąžuolai, drebulės, paprastieji klevai.

2 Sklypo planas

Raudonais skaičiais sužymėti medžių inventoriniai numeriai atsispindintys inventorizavimo kortelėje .

Žaliu apskritimu ir skaičiumi 1 skliausteliuose pažymėtų medžių būklė vertinama 1 balu (geros būklės želdinys).

Mėlynu apskritimu ir skaičiumi 2 skliausteliuose – 2 balais (vidutinės būklės želdinys).

Violetiniu apskritimu ir skaičiumi 3 skliausteliuose – 3 balais (nepatenkinamos būklės želdinys).

Pilku apskritimu ir skaičiumi 4 skliausteliuose - 4 balais (blogos būklės želdinys).

Raudonu apskritimu ir skaičiumi 5 skliausteliuose, žymimas žuvęs želdinys arba siūlomas šalinti medis).

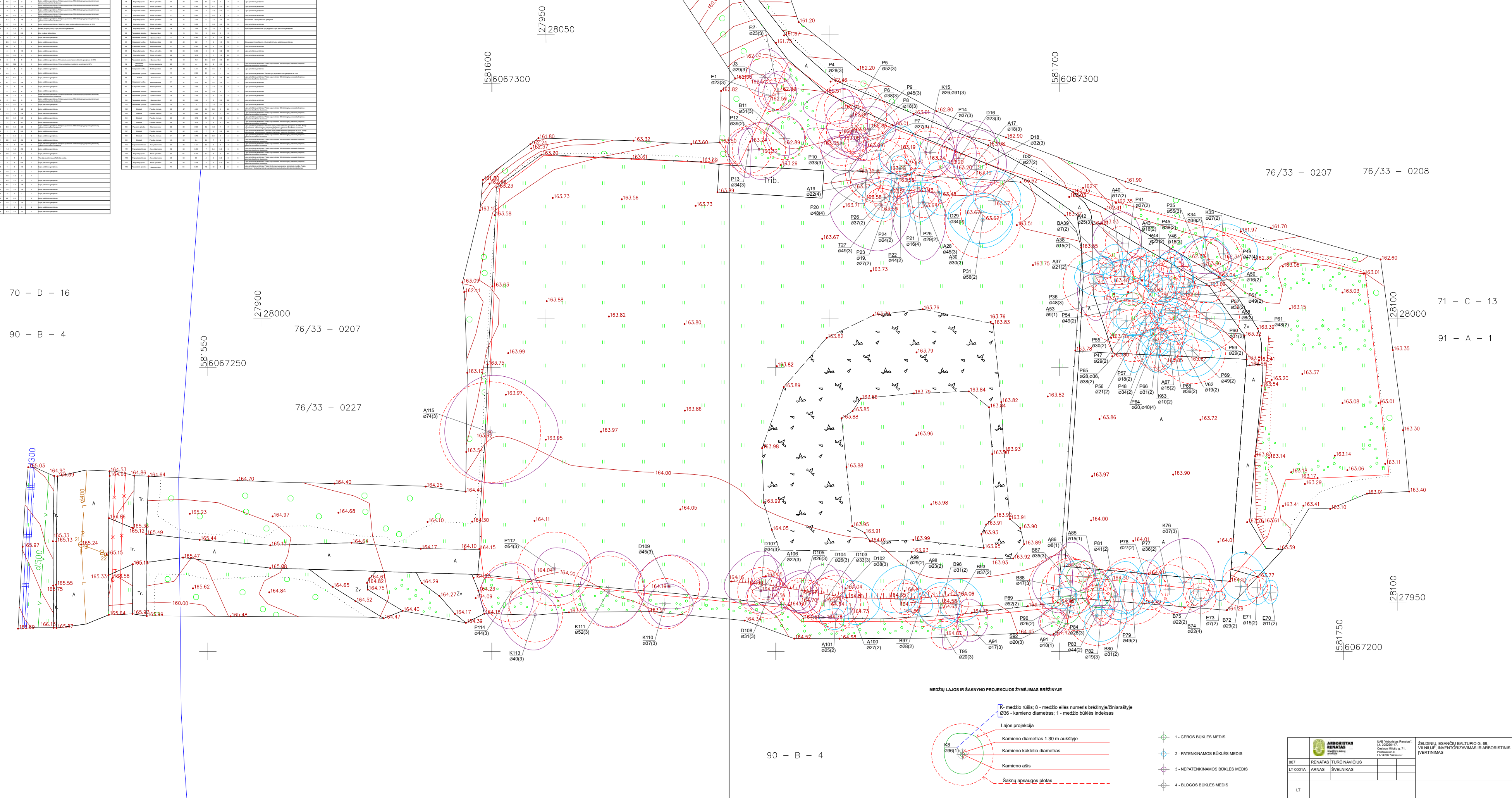
Rudu apskritimu ir skaičiumi 6 skliausteliuose - saugomo gamtos objekto statusą turintis medis.

Medžio būklės kamieno spalvos linija yra nubraižoma medžio lajos projekcija pasaulio šalių atžvilgiu. Šaknų apsaugos ploto apskaičiavimas: Medžio kamieno $\varnothing \times 12 =$ saugomo šaknų ploto spindulys (R), atidedamas nuo medžio kamieno ašies ir **plane žymimas apskritimu raudona brūkšniuota linija**.

Reikalavimai saugomam šaknų plotui:

1. Saugomo šaknų ploto koregavimas galimas tik su arboristo leidimu, kiekviena situacija vertinama individualiai.
2. Statinių ir pastatų projektavimas ir statybos darbai judinant gruntą galimi tik pagal arboristo rekomendacijas, naudojant patvirtintas, medžio gerovę išsaugančias technologijas.
3. Saugomame šaknų plote draudžiama kelti ar žeminti esamo grunto lygį daugiau nei 10 cm.
4. Kasimo darbai vykdomi tik su kvalifikuoto arboristo priežiūra, rankiniu būdu ar naudojant oro kastuvą.
5. Saugomame šaknų plote draudžiama sandėliuoti statybines medžiagas ir gruntą, įvažiuoti mechanizuotomis transporto priemonėmis ar jas ten statyti.
6. Saugomas šaknų plotas aptveriamas apsaugine, ne žemesne kaip 2 m. aukščio tvora su įspėjamaisiais ženklais. Tvora privalo likti visų darbų metu, net jei dalis darbų patenka į šią zoną.

TOPOGRAFINIS PLANAS M 1:500

[illegible][illegible][illegible]

3 Želdynų inventorizavimo kortelė											
Medis m. pavas.	Medžio rūšis (latv.)	Medžio rūšis (lietu.)	Kamieno (pavasaris) (cm)	Kamieno (pavasaris) (cm)	Sėjos (vasara) (cm)	Procentas (pavasaris) (%)	Procentas (vasara) (%)	Medžio (latv.)	Ekonomiškos (lietu.)		
1	Pašaltinis apels.	Ficus alba	23	28	2,76	4	10	1	Lapuo kritęs genėjamas		
2	Pašaltinis apels.	Ficus alba	27	37	2,76	4	10	1	Lapuo kritęs genėjamas		
3	Šuoladėnė	Alnus glutinosa	20	35	3,48	5	6,3	2	Lapuo kritęs genėjamas		
4	Pašaltinis pušis	Pinus sylvestris	28	35	3,36	15	2	10	1	Lapuo kritęs genėjamas	
5	Pašaltinis pušis	Pinus sylvestris	52	61	6,24	15	18	6,1	1	Lapuo kritęs genėjamas	
6	Pašaltinis pušis	Pinus sylvestris	38	45	4,56	5	10	6,1	8	1	Lapuo kritęs genėjamas
7	Pašaltinis pušis	Pinus sylvestris	27	33	3,24	15	0	3	7	1	Lapuo kritęs genėjamas
8	Pašaltinis pušis	Pinus sylvestris	18	22	2,16	15	15	11	12	1	Lapuo kritęs genėjamas
9	Pašaltinis pušis	Pinus sylvestris	45	56	5,40	4	10	3	11	1	Lapuo kritęs genėjamas
10	Pašaltinis pušis	Pinus sylvestris	33	39	3,96	1	3	10	11	1	Lapuo kritęs genėjamas
11	Karpatėnės berizės	Betula pendula	31	33	3,72	4	15	3	12	1	Lapuo kritęs genėjamas
12	Pašaltinis pušis	Pinus sylvestris	39	45	4,68	4	6	15	16	2	Lapuo kritęs genėjamas
13	Pašaltinis pušis	Pinus sylvestris	34	40	4,08	18	10	10	17	1	Lapuo kritęs genėjamas
14	Pašaltinis pušis	Pinus sylvestris	37	45	4,44	27	10	10	17	1	Lapuo kritęs genėjamas
15	Pašaltinis iveris	Acer platanoides	26 ir 30	30	3,72	7	2	6	14	1	Lapuo kritęs genėjamas
16	Obelaitis	Populus tremula	23	36	3,72	5	2	3	3	1	Lapuo kritęs genėjamas
17	Pašaltinis glūstis	Quercus robur	18	22	2,16	19	10	12	13	1	Lapuo kritęs genėjamas
18	Obelaitis	Populus tremula	32	38	3,84	7	10	3	13	1	Lapuo kritęs genėjamas
19	Pašaltinis glūstis	Quercus robur	22	27	2,64	23	0	15	4	4	Lapuo kritęs genėjamas
20	Pašaltinis pušis	Pinus sylvestris	48	53	5,76	16	3	16	5	4	Lapuo kritęs genėjamas
21	Pašaltinis pušis	Pinus sylvestris	35	40	4,08	3	7	8	12	4	Lapuo kritęs genėjamas
22	Pašaltinis pušis	Pinus sylvestris	18 ir 22	42	4,32	4	8	10	11	2	Lapuo kritęs genėjamas
23	Pašaltinis pušis	Pinus sylvestris	29	35	3,60	1	1	1	1	2	Lapuo kritęs genėjamas
24	Pašaltinis pušis	Pinus sylvestris	29	35	3,60	1	1	1	1	2	Lapuo kritęs genėjamas
25	Pašaltinis pušis	Pinus sylvestris	49	55	5,52	1	1	1	1	2	Lapuo kritęs genėjamas
26	Pašaltinis glūstis	Quercus robur	45	62	6,40	2	10	10	15	1	Lapuo kritęs genėjamas
27	Tralės	Prunus avium	49	55	5,52	18	5	6	5	1	Lapuo kritęs genėjamas
28	Pašaltinis glūstis	Quercus robur	45	62	6,40	2	10	10	15	1	Lapuo kritęs genėjamas
29	Pašaltinis pušis	Pinus sylvestris	39	45	4,68	1	1	1	1	2	Lapuo kritęs genėjamas
30	Obelaitis	Populus tremula	27	33	3,36	1	1	1	1	2	Lapuo kritęs genėjamas
31	Obelaitis	Populus tremula	27	33	3,36	1	1	1	1	2	Lapuo kritęs genėjamas
32	Obelaitis	Populus tremula	27	33	3,36	1	1	1	1	2	Lapuo kritęs genėjamas
33	Obelaitis	Populus tremula	27	33	3,36	1	1	1	1	2	Lapuo kritęs genėjamas
34	Pašaltinis iveris	Acer platanoides	30	35	3,60	4	4	6	4	2	Lapuo kritęs genėjamas
35	Pašaltinis pušis	Pinus sylvestris	55	60	6,00	5	18	15	4	3	Lapuo kritęs genėjamas
36	Pašaltinis pušis	Pinus sylvestris	48	53	5,76	18	2	16	3	3	Lapuo kritęs genėjamas
37	Pašaltinis glūstis	Quercus robur	35	40	4,08	1	1	1	1	2	Lapuo kritęs genėjamas
38	Pašaltinis glūstis	Quercus robur	35	40	4,08	1	1	1	1	2	Lapuo kritęs genėjamas
39	Pašaltinis glūstis	Quercus robur	35	40	4,08	1	1	1	1	2	Lapuo kritęs genėjamas
40	Pašaltinis pušis	Pinus sylvestris	37	45	4,44	3	1	3	2	2	Lapuo kritęs genėjamas
41	Pašaltinis glūstis	Quercus robur	25	37	3,00	15	13	13	12	1	Lapuo kritęs genėjamas
42	Pašaltinis glūstis	Quercus robur	15	24	1,80	13	1	2	13	2	Lapuo kritęs genėjamas
43	Pašaltinis glūstis	Quercus robur	23	30	2,76	13	1	1	13	2	Lapuo kritęs genėjamas
44	Pašaltinis pušis	Pinus sylvestris	48	53	5,76	1	1	1	1	2	Lapuo kritęs genėjamas
45	Pašaltinis pušis	Pinus sylvestris	48	53	5,76	1	1	1	1	2	Lapuo kritęs genėjamas
46	Pašaltinis iveris	Acer platanoides	15	20	1,80	13	2	3	13	2	Lapuo kritęs genėjamas
47	Pašaltinis pušis	Pinus sylvestris	39	45	4,68	1	1	1	1	2	Lapuo kritęs genėjamas
48	Pašaltinis pušis	Pinus sylvestris	39	45	4,68	1	1	1	1	2	Lapuo kritęs genėjamas
49	Pašaltinis pušis	Pinus sylvestris	47	54	5,40	1	1	1	1	4	Lapuo kritęs genėjamas
50	Pašaltinis pušis	Pinus sylvestris	49	55	5,52	1	1	1	1	2	Lapuo kritęs genėjamas
51	Pašaltinis pušis	Pinus sylvestris	49	55	5,52	1	1	1	1	2	Lapuo kritęs genėjamas
52	Pašaltinis pušis	Pinus sylvestris	5	12	1,20	1	1	1	1	2	Lapuo kritęs genėjamas
53	Pašaltinis pušis	Pinus sylvestris	5	12	1,20	1	1	1	1	2	Lapuo kritęs genėjamas
54	Pašaltinis pušis	Pinus sylvestris	5	12	1,20	1	1	1	1	2	Lapuo kritęs genėjamas
55	Pašaltinis pušis	Pinus sylvestris	5	12	1,20	1	1	1	1	2	Lapuo kritęs genėjamas
56	Pašaltinis pušis	Pinus sylvestris	5	12	1,20	1	1	1	1	2	Lapuo kritęs genėjamas
57	Pašaltinis pušis	Pinus sylvestris	5	12	1,20	1	1	1	1	2	Lapuo kritęs genėjamas
58	Pašaltinis pušis	Pinus sylvestris	5	12	1,20	1	1	1	1	2	Lapuo kritęs genėjamas
59	Pašaltinis pušis	Pinus sylvestris	5	12	1,20	1	1	1	1	2	Lapuo kritęs genėjamas
60	Pašaltinis pušis	Pinus sylvestris	5	12	1,20	1	1	1	1	2	Lapuo kritęs genėjamas
61	Pašaltinis pušis	Pinus sylvestris	5	12	1,20	1	1	1	1	2	Lapuo kritęs genėjamas
62	Pašaltinis pušis	Pinus sylvestris	5	12	1,20	1	1	1	1	2	Lapuo kritęs genėjamas
63	Pašaltinis pušis	Pinus sylvestris	5	12	1,20	1	1	1	1	2	Lapuo kritęs genėjamas
64	Pašaltinis pušis	Pinus sylvestris	5	12	1,20	1	1	1	1	2	Lapuo kritęs genėjamas
65	Pašaltinis iveris	Acer platanoides	10	18	1,80	1	1	1	1	2	Lapuo kritęs genėjamas
66	Pašaltinis pušis	Pinus sylvestris	20 ir 40	50	4,80	2	15	16	14	4	Lapuo kritęs genėjamas
67	Pašaltinis pušis	Pinus sylvestris	26 ir 38	50	4,80	1	1	1	1	2	Lapuo kritęs genėjamas
68	Pašaltinis pušis	Pinus sylvestris	37	45	4,68	1	1	1	1	2	Lapuo kritęs genėjamas
69	Pašaltinis glūstis	Quercus robur	15	20	1,80	1	1	1	1	2	Lapuo kritęs genėjamas
70	Pašaltinis pušis	Pinus sylvestris	40	45	4,50	1	1	1	1	2	Lapuo kritęs genėjamas
71	Pašaltinis pušis	Pinus sylvestris	49	55	5,52	1	1	1	1	2	Lapuo kritęs genėjamas
72	Pašaltinis pušis	Pinus sylvestris	49	55	5,52	1	1	1	1	2	Lapuo kritęs genėjamas
73	Pašaltinis pušis	Pinus sylvestris	49	55	5,52	1	1	1	1	2	Lapuo kritęs genėjamas
74	Karpatėnės berizės	Betula pendula	22	42	2,64	2	15	15	2	4	Lapuo kritęs genėjamas
75	Karpatėnės berizės	Betula pendula	22	42	2,64	3	15	15	2	2	Lapuo kritęs genėjamas
76	Pašaltinis iveris	Acer platanoides	37	48	4,44	17	14	16	17	1	Lapuo kritęs genėjamas
77	Pašaltinis pušis	Pinus sylvestris	36	47	4,62	1	1	1	1	2	Lapuo kritęs genėjamas
78	Pašaltinis pušis	Pinus sylvestris	37	47	4,74	1	1	1	1	2	Lapuo kritęs genėjamas
79	Pašaltinis pušis	Pinus sylvestris	49	55	5,52	1	1	1	1	2	Lapuo kritęs genėjamas
80	Karpatėnės berizės	Betula pendula	31	35	3,72	1	1	1	1	2	Lapuo kritęs genėjamas
81	Pašaltinis pušis	Pinus sylvestris	47	57	4,92	1	1	1	1	2	Lapuo kritęs genėjamas
82	Pašaltinis pušis	Pinus sylvestris	51	64	6,48	1	1	1	1	2	Lapuo kritęs genėjamas
83	Pašaltinis pušis	Pinus sylvestris	51	64	6,48	1	1	1	1	2	Lapuo kritęs genėjamas
84	Pašaltinis pušis	Pinus sylvestris	28	35	3,36	6,4	14	0	16	1	Lapuo kritęs genėjamas
85	Pašaltinis glūstis	Quercus robur	19	26	2,64	1	1	1	1	2	Lapuo kritęs genėjamas
86	Pašaltinis glūstis	Quercus robur	19	26	2,64	1	1	1	1	2	Lapuo kritęs genėjamas
87	Karpatėnės berizės	Betula pendula	36	40	4,20	7	4	16	13	1	Lapuo kritęs genėjamas
88	Karpatėnės berizės	Betula pendula	47	54	5,40	18	2	16	5	1	Lapuo kritęs genėjamas
89	Pašaltinis pušis	Pinus sylvestris	42	53	5,24	4	1	1	1	2	Lapuo kritęs genėjamas
90	Pašaltinis pušis	Pinus sylvestris	46	55	5,52	2	1	1	1	2	Lapuo kritęs genėjamas
91	Pašaltinis glūstis	Quercus robur	10	12	1,20	1	1	1	1	2	Lapuo kritęs genėjamas
92	Karpatėnės berizės	Betula pendula	20	22	2,40	15	2	10	17	1	Lapuo kritęs genėjamas
93	Pašaltinis iveris	Acer platanoides	37	45	4,68	1,5	15	1	1	2	Lapuo kritęs genėjamas
94	Pašaltinis glūstis	Quercus robur	17	22	2,04	4,5	14	3	1	3	Lapuo kritęs genėjamas
95	Tralės	Prunus avium	20	25	2,40	5	4	10	15	1	Lapuo kritęs genėjamas
96	Karpatėnės berizės	Betula pendula	31	37	3,72	1,5	15	1	1	2	Lapuo kritęs genėjamas
97	Karpatėnės berizės	Betula pendula	31	37	3,72	1,5	15	1	1	2	Lapuo kritęs genėjamas
98	Karpatėnės berizės	Betula pendula	31	37	3,72	1,5	15	1	1	2	Lapuo kritęs genėjamas
99	Pašaltinis pušis	Pinus sylvestris	27	33	3,36	1	1	1	1	2	Lapuo kritęs genėjamas
100	Pašaltinis pušis	Pinus sylvestris	27	33	3,36	1	1	1	1	2	Lapuo kritęs genėjamas
101	Pašaltinis pušis	Pinus sylvestris	26	30	3,00	1	1	1	1	2	Lapuo kritęs genėjamas
102	Obelaitis	Populus tremula	38	47	4,56	16	18	3	11	3	Lapuo kritęs genėjamas
103	Obelaitis	Populus tremula	33	43	3,96	15	3	3	11	3	Lapuo kritęs genėjamas
104	Obelaitis	Populus tremula	26	40	3,72	15	2	10	5	3	Lapuo kritęs genėjamas
105	Obelaitis	Populus tremula	26	38	3,72	5	2	2	11	3	Lapuo kritęs genėjamas
106	Pašaltinis glūstis	Quercus robur	22	30	2,64	12	1	1	2	1	Lapuo kritęs genėjamas
107	Obelaitis	Populus tremula	34	52	4,68	1	2	16	1	3	Lapuo kritęs genėjamas
108	Obelaitis	Populus tremula	31	47	3,72	16	18	3	4	3	Lapuo kritęs genėjamas
109	Obelaitis	Populus tremula	45	69	5,40	15	7	4	6	3	Lapuo kritęs genėjamas
110	Pašaltinis iveris	Acer platanoides	37	36	4,44	15	5	4	3	3	Lapuo kritęs genėjamas
111	Pašaltinis iveris	Acer platanoides	52	58	6,24	7	14	14	3	3	Lapuo kritęs genėjamas
112	Pašaltinis pušis	Pinus sylvestris	54	60	6,48	17	4	5	11	3	Lapuo kritęs genėjamas
113	Pašaltinis iveris	Acer platanoides	40	53	4,80	4	4	12	6	3	Lapuo kritęs genėjamas
114	Pašaltinis pušis	Pinus sylvestris	44	50	5,28	6	4	13	11	3	Lapuo kritęs genėjamas
115	Pašaltinis glūstis	Quercus robur	74	84	8,68	10	12	9	8	1	Lapuo kritęs genėjamas

4 Fotofiksacija

Paprastoji pušis (nr. 7 plane) - stipriai pasvirusi į vakarų pusę, didžioji dalis lajos taip pat susiformavusi vakarų pusėje. Sutryptas polajis nuo chaotiško pėsčiųjų ir naminių gyvūnų vaikščiojimo.

Rekomenduojama atlikti lajos priežiūros genėjimą ir dirvos gerinimo procedūras.

Paprastoji pušis (nr. 14 plane) ir paprastasis klevas (nr. 15 plane) - apsiviję vienas aplink kitą. Taip pat abudu želdiniai turi sutryptus polajus (sutrypto grunto takas tarp dviejų asfalto takelio). Rekomenduojama atlikti lajos priežiūros genėjimus ir dirvos gerinimo procedūras abiem. Šiuo metu želdinius galima palikti augti taip, bet po 4-5 metų augalai pradės trukdyti vienas kitam labiau, kadangi kamieniai stambės. Tada rekomenduojama atlikti naują įvertinimą ir priimti sprendimą kurį želdinį šalinti. Vertinant pagal šią inventorizaciją, pušis yra prastesnės būklės už klevą, nors abudu klasifikuojami kaip 3 būklės.

Paprastoji pušis (nr. 20 plane) - kamiena trinasi į tvorą. Nepašalinus tvoros, per 2-3 metus gali ne tik trintis į ją bet ir įaugti. Turi nedidelį kiekį sausų šakų. Rekomenduojama atlikti lajos priežiūros genėjimą.

Paprastoji pušis (nr. 35) - turi nedidelį kiekį sausų šakų, ir nuotraukoje matomas stipriai užtryptas polajis iki pat šaknų kaklelio pietvakarinėje kamieno dalyje. Takas yra intensyviai naudojamas, pėsčiųjų, naminių gyvūnų ir dviratininkų. Rekomenduojama atlikti lajos priežiūros genėjimą. Dirvos gerinimo procedūras.

Paprastoji pušis (nr. 64 plane) - kairysis kamienas nuotraukoje šiek tiek pasviręs, didžioji kairiojo kamieno lajos dalis susiformavusi pietinėje pusėje. Dešinys kamienas visiškai sausas. Rekomenduojama atlikti lajos priežiūros genėjimą, taip pat ir šalinant sausąjį šiaurinį (dešinįjį) kamieną.

Karpotasis beržas (nr. 74 plane) - buvęs dvikamienis. Antrasis kelmas nupjautas ir išpuvęs. Įtariamas prasidėjęs šaknų kaklelio puvinys. Rekomenduojama atlikti lajos priežiūros. Atlikinėti nuolatinį būklės monitoringą ir arboristinį įvertinimą. Situacijai blogėjant priimti sprendimą šalinti.

Paprastasis klevas (nr. 76) - kamienas pasviręs į šiaurės pusę. Didesnę lajos pusę susiformavusi šiaurinėje pusėje.
Rekomenduojama atlikti lajos priežiūros genėjimą, ir šiaurinės lajos pusės redukcinį genėjimą iki 15%.

Paprastoji pušis (nr. 82) - netekusi viršūnės, turi vidutinį kiekį sausų ar besikryžiuojančių šakų. Rekomenduojama atlikti lajos priežiūros genėjimą. Iš likusių šakų pradėti formuoti naują viršūnę.

Drebulė (nr. 102) - nuotraukoje matoma kaip šaknis smaugia kamieną. Dėl tokio šaknies augimo, toje medžio kamieno pusėje gali sutrikti medžiagų apykaita ir medis gali pradėti džiūti. Taip pat turi užtriptą polajį. Rekomenduojama pašalinti tokią šaknį, atlikti lajos priežiūros genėjimą ir dirvos gerinimo procedūras.

Paprastoji pušis (nr. 112 plane) - turi nedidelį kiekį sausų šakų, prikaltą šviestuvą, sutryptą polajį. Rekomenduojama atlikti lajos priežiūros genėjimą, pašalinti svetimkūnius (šviestuvą ir medvaržčius). Atlikti dirvos gerinimo procedūras.

Paprastasis ąžuolas (nr. 115) - turi sutryptą polajį pietinėje pusėje, sausų šakų. Prikaltų svetimkūnių. Laja šiek tiek per daug pabėgusi į pietinę pusę, dėl vakarinėje pusėje augančio miško.

Rekomenduojama atlikti lajos priežiūros genėjimą, pietinės pusės lajos redukciją iki 10%, atlikti dirvos gerinimo procedūras. Taip pat dėl šio medžio geresnių perspektyvų ateityje, rekomenduojama iš polajo palaipsniui šalinti mažiau vertingus medžius. T.y. po 10-15 proc. polajį augančių medžių per metus, kol šio medžio polajis taps tuscias.

Paprastasis ąžuolas (nr. 115) - turi sutryptą polajį pietinėje pusėje, sausų šakų. Prikaltų svetimkūnių. Laja šiek tiek perdaug pabėgusį į pietinę pusę, dėl vakarinėje pusėje augančio miško.

Rekomenduojama atlikti lajos priežiūros genėjimą, pietinės pusės lajos redukciją iki 10%, atlikti dirvos gerinimo procedūras. Taip pat dėl šio medžio geresnių perspektyvų ateityje,

rekomenduojama iš polajo palaipsniui šalinti mažiau vertingus medžius. T.y. po 10-15 proc. polajį augančių medžių per metus, kol šio medžio polajis taps tuscias.

5 Išvados

Bendra želdinių augančių sklype Baltupio g. 69, yra vertinama kaip vidutinė. Tokios išvados prieita todėl, kad 60 vnt. iš 115 vnt. želdinių esančių sklype būklė yra vidutinė. Jie turi nedidelį kiekį sausų ar besikryžiuojančių šakų ir šiek neproporcingas lajas.

45 želdiniai vertinami kaip nepatenkinamos būklės jie turi vidutinį kiekį sausų ar besikryžiuojančių šakų, užtryptus polajus.

6 blogos būklės želdiniai turi didelį kiekį sausų šakų, neproporcingas lajas ar pasvirusius kamienus.

Sklype yra 4 geros būklės želdiniai.

6 Rekomendacijos

Visiems vidutinės būklės želdiniams (60-iai vienetų) rekomenduojama atlikti lajos priežiūros genėjimą.

Nepatenkinamos būklės želdiniams rekomenduojama atlikti lajos priežiūros genėjimus ir dirvos gerinimo procedūras. Taip pat redukcinius genėjimus.

Blogos būklės želdiniams atlikti visas aukščiau išvardytas procedūras ir atlikti kasmetinį nuolatinį monitoringą ir pavienių želdinių būklės arboristinį įvertinimą bei priiminėti naujus sprendimus.

Lajos priežiūros genėjimas - atliekamas siekiant laiku pašalinti nedideles lajos augimo problemas (pvz. besikryžiuojančias ar sausas šakas). Šis genėjimo būdas leidžia išvengti brangių tvarkymo darbų ateityje.

Lajos redukcinis genėjimas - priemonė skirta medžio stabilumui užtikrinti. Dažniausiai atliekama, kai medžio kamienas ar skeletinės šakos yra pažeistos ir gali neatlaikyti medžio lajos svorio, yra keletas redukcinio genėjimo būdų:

šakos redukcija – kai sutrumpinama neproporcingai ilga šaka;

viršūnės redukcija – kai sutrumpinama medžio viršūnė;

visos lajos redukcija – kai trumpinamos šakos per visą lajos perimetrą.

Polajo purenimas, trąšų įterpimas - atliekamas gerinant dirvožemio būklę, kur dirvožemis yra suslėgtas, dėl įsiorinių veiksmų (pėsčiųjų takai, autotransporto keliai, gyvūnų judėjimas, ar užterštas netinkamos medžiui medžiagomis (pvz: ledo tirpymo druskomis, nuos statybų likusiomis atliekomis. Atliekamas rankiniu ar mechaniniu būdu (pvz: oro kastuvu, giluminių trąšų inžektoriumi). Inžektoriuje arba atliekant trešimą rankiniu būdu, turi būti parinktos tam želdiniui tinkami preparatai ir trąšos.

Atliekant visus šiuos darbus rekomenduojama arboristo priežiūra ar konsultacija, kad nebūtų arba minimaliai būtų pažeistos želdinių gyvybinės funkcijos.

Statybos arba kasybos darbams patenkančią saugomą šaknų plotą, šaknų ploto koregavimas, taip galimas tik su arboristo priežiūra ir leidimu. Prieš tai tam reikalinga atlikti šaknų išsidėstymo revizijos darbus, rankiniu būdu ar su oro kastuvo pagalba.

Kiekviena tokia situacija vertinama individualiai.